

Hørings svar til Klimabaserte energikrav til bygg

Hørings svar - Klimabaserte energikrav til bygg

Vi viser til høringsnotat fremlagt 01.07.2021 og sender her våre merknader.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk fornybar næring. Vi representerer 300 bedrifter som produserer, frakter og selger strøm og varme. Medlemsbedriftene står for nesten all kraftproduksjonen, dekker 90 prosent av nettkundene og står for den overveiende delen av fjernvarmeleveransene i Norge. Fornybar næringen jobber for bedre klima, sikker forsyning og grønn vekst.

Energi Norge er generelt positive til forslaget til klimabaserte energikrav til bygg. Vår visjon er at Norge skal ta en global lederposisjon som verdens første fornybare og fullelektriske samfunn. Elektrifisering er den mest effektive virkemiddelet for utslippskutt, og et økende energibehov forutsetter effektiv energiutnyttelse i et godt samspill mellom energibærere.

Energi Norge mener:

- Bygningenes påvirkning på energisystemet må i større grad vektlegges
- Arealgrensen for energifleksible oppvarmingsløsninger må endres til 500 m² og ha krav om 80 % dekningsgrad.
- Målepunkt for energi bør være brutto energi.
- Regelverket bør vise til NS-NSPEK3031:2020 fremfor tilbaketrasket NS3031:2014.
- Vi støtter ikke at alternativ klimamodell gir lettelser i byggets isolasjonsevne eller dekning av energibehov.
- Teknologinøytralitet er et bærende prinsipp og individuelle og kollektive energiforsyningsløsninger må sidestilles.

Endringer i §14-4 Energiforsyning – andre ledd

Energi Norge savner en tydeligere vektlegging av bygningsmassens innvirkning på energisystemet i det foreslåtte regelverket. Oppvarming av bygningsmassen står for 40 % av energibruken i Norge og byggsektoren må derfor spille på lag med energisystemet. Elektrisitet er vår vanligste energibærer, og elektrisk oppvarming bidrar til stor effektbelastning på kraftnettet i kuldeperioder. Byggregelverket (TEK) må i større grad stimulere til at bygninger utformes med energifleksible løsninger, dette vil i praksis si vannbåren varmedistribusjon, slik at de kan nyttiggjøre seg termisk energi fra spillvarme, fjernvarme, varmepumper, solvarme, bioenergi eller elkjeler ved lavlast. Bedre utnyttelse av energifleksibiliteten i bygningsmassen vil dermed gi bedre kapasitetsutnyttelse av eksisterende nettinfrastruktur, redusere behovet for investeringer i kraftnettet og muliggjøre elektrifiseringen av flere deler av samfunnet.

Energi Norge støtter forslaget om å forskriftsfeste kravet om dekningsgrad for energifleksibel oppvarming, men vil påpeke at KMDs eget forslag som var på høring i 2018 gikk inn for en dekningsgrad på 80 %, ikke 60 % slik dagens forslag lyder. Videre gjør arealgrensen på 1000 m² at de fleste bygninger ikke omfattes av forskriftskravet. Denne grensen bør derfor reduseres til 500 m² slik den var i TEK10. For å sikre utnyttelse av energifleksibiliteten i bygningsmassen bør det være krav om energifleksible oppvarmingsløsninger med 80 % dekningsgrad og krav om felles varmesentral for oppvarming og tappevann for alle bygg over 500 m².

Vi vil videre påpeke at forslaget viser til den tilbaketrakne NS3031:2014. Vi oppfordrer til at TEK heller henviser til den oppdaterte SN-NSPEK 3031:2020.

Det er foreslått å beholde grensesnittet netto energi som målepunkt for energibruk. Energi Norge støtter tilnærmingen, men mener at grensesnittet brutto energi, som er vel dokumentert og beskrevet i SN-NSPEK 3031:2020, vil gi et enda bedre bilde av byggets reelle energibehov, uavhengig av energiforsyningsløsninger. Man unngår også da de uheldige sidene som målepunktet levert energi har, man sikrer teknologinøytralitet og man sikrer at det i praksis settes krav til både klimaskjerm og byggets systemer for distribusjon og akkumulering av energi. Det siste fanger ikke netto energi opp. Vi ber om at DIBK revurderer dette. Levert energi som grensesnitt kan bare benyttes dersom det blir et nasjonalt og omforent vektningssystem basert på primærenergi, og der bl.a. utnyttelse av spillvarme vektet rett. Men Energi Norge ønsker ikke overgang til bruk av primærenergi og vektningfaktorer.

Forslag til ny tekst for §14-4 annet ledd:

«Bygning med over 500 m² oppvarmet BRA skal

a) ha energifleksibile varmesystemer som dekker minimum 80 prosent av normert brutto varmebehov beregnet etter SN-NSPEK 3031:2020.

b) tilrettelegges for bruk av lavtemperatur varmeløsninger, og

c) ha felles varmesentral for oppvarming og tappevann

14-5 Unntak og krav til særskilte tiltak

Denne delen av forskriften er ikke endret, men vi ønsker likevel å kommentere innholdet prinsipielt. Vi støtter all ny og fornybar kraftproduksjon, herunder også lokal produksjon på bygget, men mener det er galt å belønne denne form for energiproduksjon gjennom en reduksjon i rammekravet (netto energibehov), som i praksis kan bety at man går ned på isoleringsegenskapene. Incentivordninger for lokal energiproduksjon bør ikke utformes gjennom å tillate at bygg oppføres med dårligere vinteregenskaper og dermed bidrar til økt belastning på energisystemet. Energi Norge vil understreke viktigheten av teknologinøytralitet og at individuelle og kollektive energiløsninger må likestilles, slik at ikke gode samfunnsøkonomiske løsninger velges bort. Dette er i tråd med revidert bygningsenergidirektiv (EPBD II).

Forslag om ny §14-6 alternativ klimamodell

Det er positivt at byggereglene skal stimulere til materialvalg som gir reduserte klimagassutslipp. Men Energi Norge støtter ikke at det åpnes for en alternativ beregningsmetode der valg av byggematerialer gir lettelse i krav til energibehov eller fritak fra minimumsnivå i bygningens isoleringsegenskaper. Her savner vi tydeligere dokumentasjon på hvilket utslag dette gir på energisystemet. Det er byggets energi- og effektbehov på de kaldeste vinterdagene som er dimensjonerende for bygningens innvirkning på energisystemet, uavhengig av byggets samlede energibehov over året. Energi Norge anbefaler også at det i videre arbeid med byggregelverket inkluderes beregninger av klimagassutslippet for ulike energiforsyningsløsninger.

Avsluttende kommentar

Sektorkobling, energieffektivisering og sirkulærøkonomi er prinsipper som må følges i et fornybart energisystem. Godt samspill mellom elektrisk og termisk energi gir fleksibilitet og bedre utnyttelse av kraftnettet. Dette fordrer også et robust kraftnett, og tilstrekkelig nettkapasitet må derfor opprettholdes. Energi Norge mener vi trenger en elektrifiseringsstrategi som samler og koordinerer disse behovene, og vi imøteser en rask implementering av Energieffektiviserings-direktivet og Bygningsenergidirektivet. Vår visjon er at Norge skal ta en global lederposisjon som verdens første fornybare og fullelektriske samfunn. Når byggsektoren samspiller med energisystemet, legger vi til rette for denne elektrifiseringen.

Vennlig hilsenEnergi Norge

Eivind Heløe

Direktør fornybar energi og miljø

Se vedlegg

Jon Erling Fonnøløp

Næringspolitisk rådgiver

- 2021-09-30 Høringssvar energiregler TEK - Energi Norge.pdf
-

Høringssvar - Klimabaserte energikrav til bygg

Vi viser til høringsnotat fremlagt 01.07.2021 og sender her våre merknader.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk fornybarnering. Vi representerer 300 bedrifter som produserer, frakter og selger strøm og varme. Medlemsbedriftene står for nesten all kraftproduksjonen, dekker 90 prosent av nettkundene og står for den overveiende delen av fjernvarmeleveransene i Norge. Fornybarneringen jobber for bedre klima, sikker forsyning og grønn vekst.

Energi Norge er generelt positive til forslaget til klimabaserte energikrav til bygg. Vår visjon er at Norge skal ta en global lederposisjon som verdens første fornybare og fullelektriske samfunn. Elektrifisering er den mest effektive virkemiddelet for utslippskutt, og et økende energibehov forutsetter effektiv energiutnyttelse i et godt samspill mellom energibærere.

Energi Norge mener:

- Bygningenes påvirkning på energisystemet må i større grad vektlegges
- Arealgrensen for energifleksible oppvarmingsløsninger må endres til 500 m² og ha krav om 80 % dekningsgrad.
- Målepunkt for energi bør være brutto energi.
- Regelverket bør vise til NS-NSPEK3031:2020 fremfor tilbaketrukket NS3031:2014.
- Vi støtter ikke at alternativ klimamodell gir lettelser i byggets isolasjonsevne eller dekning av energibehov.
- Teknologinøytralitet er et bærende prinsipp og individuelle og kollektive energiforsyningsløsninger må sidestilles.

Endringer i §14-4 Energiforsyning – andre ledd

Energi Norge savner en tydeligere vektlegging av bygningsmassens innvirkning på energisystemet i det foreslåtte regelverket. Oppvarming av bygningsmassen står for 40 % av energibruken i Norge og byggsektoren må derfor spille på lag med energisystemet. Elektrisitet er vår vanligste energibærer, og elektrisk oppvarming bidrar til stor effektbelastning på kraftnettet i kuldeperioder. Byggregelverket (TEK) må i større grad stimulere til at bygninger utformes med

www.energinorge.no

Postboks
7184 Majorstuen, 0307 Oslo

Besøksadresse
Middelthuns gate 27, 0307 Oslo

Telefon
(+47) 23 08 89 00

E-post
post@energinorge.no

energifleksibele løsninger, dette vil i praksis si vannbåren varmedistribusjon, slik at de kan nyttiggjøre seg termisk energi fra spillvarme, fjernvarme, varmpumper, solvarme, bioenergi eller elkjeler ved lavlast. Bedre utnyttelse av energifleksibiliteten i bygningsmassen vil dermed gi bedre kapasitetsutnyttelse av eksisterende nettinfrastruktur, redusere behovet for investeringer i kraftnettet og muliggjøre elektrifiseringen av flere deler av samfunnet.

Energi Norge støtter forslaget om å forskriftsfeste kravet om dekningsgrad for energifleksibel oppvarming, men vil påpeke at KMDs eget forslag som var på høring i 2018 gikk inn for en dekningsgrad på 80 %, ikke 60 % slik dagens forslag lyder. Videre gjør arealgrensen på 1000 m² at de fleste bygninger ikke omfattes av forskriftskravet. Denne grensen bør derfor reduseres til 500 m² slik den var i TEK10. For å sikre utnyttelse av energifleksibiliteten i bygningsmassen bør det være krav om energifleksible oppvarmingsløsninger med 80 % dekningsgrad og krav om felles varmesentral for oppvarming og tappevann for alle bygg over 500 m².

Vi vil videre påpeke at forslaget viser til den tilbaketrunkne NS3031:2014. Vi oppfordrer til at TEK heller henviser til den oppdaterte SN-NSPEK 3031:2020.

Det er foreslått å beholde grensesnittet netto energi som målepunkt for energibruk. Energi Norge støtter tilnærmingen, men mener at grensesnittet brutto energi, som er vel dokumentert og beskrevet i SN-NSPEK 3031:2020, vil gi et enda bedre bilde av byggets reelle energibehov, uavhengig av energiforsyningsløsninger. Man unngår også da de uheldige sidene som målepunktet levert energi har, man sikrer teknologinøytralitet og man sikrer at det i praksis settes krav til både klimaskjerm og byggets systemer for distribusjon og akkumulering av energi. Det siste fanger ikke netto energi opp. Vi ber om at DIBK revurderer dette. Levert energi som grensesnitt kan bare benyttes dersom det blir et nasjonalt og omforent vektingsystem basert på primærenergi, og der bl.a. utnyttelse av spillvarme vektet rett. Men Energi Norge ønsker ikke overgang til bruk av primærenergi og vektingsfaktorer.

Forslag til ny tekst for §14-4 annet ledd:

«Bygning med over 500 m² oppvarmet BRA skal

- a) ha energifleksible varmesystemer som dekker minimum 80 prosent av normert brutto varmebehov beregnet etter SN-NSPEK 3031:2020.
- b) tilrettelegges for bruk av lavtemperatur varmeløsninger, og
- c) ha felles varmesentral for oppvarming og tappevann

§ 14-5 Unntak og krav til særskilte tiltak

Denne delen av forskriften er ikke endret, men vi ønsker likevel å kommentere innholdet prinsipielt. Vi støtter all ny og fornybar kraftproduksjon, herunder også lokal produksjon på bygget, men mener det er galt å belønne denne form for energiproduksjon gjennom en reduksjon i rammekravet (netto energibehov), som i praksis kan bety at man går ned på isoleringsegenskapene. Insentivordninger for lokal energiproduksjon bør ikke utformes gjennom å tillate at bygg oppføres med dårligere vinteregenskaper og dermed bidrar til økt belastning på

energisystemet. Energi Norge vil understreke viktigheten av teknologinøytralitet og at individuelle og kollektive energiløsninger må likestilles, slik at ikke gode samfunnsøkonomiske løsninger velges bort. Dette er i tråd med revidert bygningsenergidirektiv (EPBD II).

Forslag om ny §14-6 alternativ klimamodell

Det er positivt at byggereglene skal stimulere til materialvalg som gir reduserte klimagassutslipp. Men Energi Norge støtter ikke at det åpnes for en alternativ beregningsmetode der valg av byggematerialer gir lettelse i krav til energibehov eller fritak fra minimumsnivå i bygningens isoleringsegenskaper. Her savner vi tydeligere dokumentasjon på hvilket utslag dette gir på energisystemet. Det er byggets energi- og effektbehov på de kaldeste vinterdagene som er dimensjonerende for bygningens innvirkning på energisystemet, uavhengig av byggets samlede energibehov over året. Energi Norge anbefaler også at det i videre arbeid med byggregelverket inkluderes beregninger av klimagassutslippet for ulike energiforsyningsløsninger.

Avsluttende kommentar

Sektorkobling, energieffektivisering og sirkulærøkonomi er prinsipper som må følges i et fornybart energisystem. Godt samspill mellom elektrisk og termisk energi gir fleksibilitet og bedre utnyttelse av kraftnettet. Dette fordrer også et robust kraftnett, og tilstrekkelig nettkapasitet må derfor opprettholdes. Energi Norge mener vi trenger en elektrifiseringsstrategi som samler og koordinerer disse behovene, og vi imøteser en rask implementering av Energieffektiviseringsdirektivet og Bygningsenergidirektivet. Vår visjon er at Norge skal ta en global lederposisjon som verdens første fornybare og fullelektriske samfunn. Når byggsektoren samspiller med energisystemet, legger vi til rette for denne elektrifiseringen.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Eivind Heløe
Direktør fornybar energi og miljø

Jon Erling Fonnaløp
Næringspolitisk rådgiver